

KOM GODT IGANG MED DANSK VARMBLOD

KRAFFT
SWEDISH HORSE NUTRITION

FRA FØL TIL VERDENSTJERNER

"Kom godt i gang" med Dansk Varmblod

Af Karina Christiansen
Avlskonsulent for Dansk Varmblod

Velkommen i Danmarks største hesteavlsforbund, Dansk Varmblod. Forbundet har godt 3.000 medlemmer, hvis mål er at lave verdens bedste konkurrenceheste. Denne folder giver et hurtigt overblik over de vigtigste ting, man skal vide som ny avler i Dansk Varmblod. Øvrig information findes på www.varmblod.dk eller i det månedlige medlemsblad "Ridehesten".

Hvad er Dansk Varmblod?

Dansk Varmblod blev officielt dannet i 1979 af en gruppe avlere, som ønskede at ændre de daværende landbrugsheste til moderne rideheste. Dette skete via indkrydsning af Europas bedste blodlinjer. Dansk Varmblod kan således ikke betegnes som en race, da det ikke er en lukket population. Det er derimod et type-avlsforbund, hvor type og brugsegenskaber ensrettes i henhold til det opstillede avlsmål via en effektiv selektion. I Dansk Varmblods regler og vedtægter på www.varmblod.dk kan man se hvilke forbund, der godkendes til indkrydsning.

Dansk Varmblods overordnede avlsmål er:

"En ædel, højtstillet og smidig ridehest med god ridelighed og sundhed.

Den har præstationsformåen i enten springning eller dressur til at begå sig på internationalt niveau." En nærmere beskrivelse af type og funktion findes i Regler og Vedtægter på www.varmblod.dk

NYHEDER

KRAFFT Eliteskue 2022 finder sted under ECCO FEI World Championships Herning - Denmark 2022

Dansk Varmblods KRAFFT Eliteskue er igennem fire årtier blevet afholdt på Vilhelmsborg, og har i den tid udviklet sig til at blive sommerens helt store arrangem...

Læs mere

Har du brugt en hingst som ikke står på Dansk Varmblods hingstelite?

Sidste rettidige frist for henvendelse om brug af hingste som ikke er på Dansk Varmblods hingstelite i 2021, er d. 1 november ...

Læs mere

Hold dig orienteret på
www.varmblod.dk

Specialiseret avl og bedømmelse

Dansk Varmblods oprindelige avlsmål var allroundheste, der kunne begå sig i både dressur- og springkonkurrencer. I starten af 2000 begyndte en stigende efterspørgsel på heste målrettet avlet efter disciplin. Samtidig viste forskningen, at de to brugsegenskaber modarbejder hinanden genetisk. En specialisering af avlen vil derfor give en hurtigere avlsfremgang, og Dansk Varmblod påbegyndte dette arbejde i 2004. I samme forbindelse blev **springhesteprogrammet** oprettet med det mål at systematisere og forbedre avlen af danske springheste.

Bøgegården Gladiola på Zangersheide 2019

I forbindelse med fremstilling til Dansk Varmblods arrangementer skal ejeren tage stilling til, om hesten ønskes bedømt som dressur- eller springhest. Dette gøres typisk ud fra afstamning og brugsegenskaber. Springheste bør have mindst tre og helst flere generationers springblod i afstamningen. Ved dressurheste er afstamningen ikke helt så entydig. Der findes flere eksempler på, at indkrydsning med velgående springheste undertiden kan tilføre knæ- og haseaktion til dressurhestens bevægelsesmønster.

Dressurheste bedømmes overordnet på eksteriør (type, hoved/hals, skulder/manke, overlinie/bagpart, forlemmer, baglemmer), skridt, trav og galop samt ridelighed og kapacitet som dressurhest. **Springheste bedømmes** overordnet på eksteriør (type, hoved/hals, skulder/manke, overlinie/bagpart, forlemmer, baglemmer), galop, springteknik og springkapacitet samt ridelighed. Springheste selekteres ikke efter skridt og trav, da de egenskaber har en negativ genetisk indflydelse på springegenskaberne.

For både dressur- og springheste gives karakterer fra 1-10, hvor 10 er det optimale og dermed angiver, at egenskaben opfylder avlsmålet.

Avlsfremgang skal sikres

Dansk Varmblod er kendt for at være visionære og hurtig omstillingsparate, hvilket i høj grad er en medvirkende årsag til, at forbundet i dag er ét af de førende i verden. Avlsplan og avlsmål bliver løbende justeret og tilpasset brugernes krav, senest skete det således i 2020. Avlsplanerne findes på Varmblod.dk. I 2014 blev lineær registrering indført for en objektiv og informativ bedømmelse af avlsdyrene. Samtidig arbejdes der på at implementere genomisk selektion, der vil sikre større sikkerhed i avlsarbejdet og en hurtigere avlsfremgang via afkortning af generationsintervallet.

(udsnit af bedømmelsesskema for dressurheste...)

Bedømmelse	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
Eksteriør																										
Hoved/hals																										
Skulder/manke																										
Overlinie/bagpart																										
Skridt																										
Trav																										
Galop																										

Registrering af føl

Et føl kan kun registreres i Dansk Varmblod, såfremt både moderen og faderen er kåret i Dansk Varmblod. Det indebærer, at begge forældre skal være fremstillet og bedømt i henhold til avlsmålet. Vær opmærksom på, at Dansk Varmblods avlsmål kan adskille sig fra øvrige forbunds avlsmål. Hopper og hingste, der tidligere er kåret i udlandet, kan således godt opnå en anden bedømmelse ved fremstilling i Dansk Varmblod.

FØLANMELDELSE

Dette skema udsendes automatisk med alle kvitteringsbreve. Det bør derfor opbevares til indberetning bliver aktuel.

Følansmeldelsen skal indsendes senest 40 dage efter føling. Ellers opkræves ekstragebyr: Hvis hoppen ikke er registreret på Videncenteret for Landbrug, Heste medsendes hestens originalpapirer: Vedlagt ☐ Ej vedlagt ☐

VIDENCENTERET FOR LANDBRUG
Heste
Agro Food Park 15, Skøjby
DK-8200 Århus N
Tlf. 87 40 50 00
Fax 87 40 50 10

HOPPENS IDENTITETS NR.: _____ HOPPENS NAVN: _____

Føllets fødselsdato: _____ Pas ønskes ikke udstedt ☐

Angiv: Lønende tel. ☐ Døddag ☐ Moderen ☐ Tørlæg ☐ Afgrænsningsforstyrrelser ☐ Moderen ☐

I særlige tilfælde, hvor begge forældre er kårede i flere avlsforbunde, anføres hvilket forbund føllet ønskes registreret i: _____

Føllets køn: Hingst ☐ Hoppe ☐

Føllets navn: (max 2 x 15 bogstaver) _____

Føllets fødselsfarve: _____ Bliver skimmel ☐ Kan evt. blive skimmel ☐ Uden afteg ☐

Angiv præcise afteg på nedenstående figur:

Højre side Venstre side

1)

2)

3)

Senest 14 dage efter at hoppen er blevet insemineret skal dette indberettes til stambogskontoret af hingsteholderen/inseminøren. Senest 40 dage efter føllet er født, skal hoppeejeren indsende en følansmeldelse *1). Ca. 14 dage efter indsendelse af følansmeldelse modtages en følkvittering. Her er det vigtigt at kontrollere, at oplysningerne er korrekte. Det gælder både føllets navn, fødselsdato og afstamning og ikke mindst føllets registreringsforbund. Står føllet ikke registreret som DV på følkvitteringen, vil der ikke blive udstedt DV-pas på føllet. Er der tale om fejl, er det vigtigt at kontakte stambogskontoret.

Føllet skal herefter chipmærkes og DNA-testes for verificering af afstamningen *2), inden hestepas *3) og ejercertifikat udstedes fra stambogskontoret. Føllet kan chipmærkes i forbindelse med fremstilling til følskue eller af en dyrlæge. Såfremt ingen af delene er sket i løbet af sommeren, sender stambogskontoret en besigtiger til at foretage chipmærkning i løbet af efteråret.

Stambogsføring af Dansk Varmblods heste foregår på :

SEGES Heste
Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N
Tlf. 87 40 50 00 - seges@seges.dk - www.hestekontoret.dk

Registreringsnummer / unikt livsnummer

I 2002 blev det unikke livsnummersystem indført som registreringsnummer i Danmark. Livsnummersystemet gør det muligt identificere i hvilket land hesten er født og i hvilken database, den er registreret. Livsnummersystemet består af 15 cifre. For heste registreret i Dansk Varmblod starter livsnummeret altid med: "208333DWxxxxxxx". "208" er landekoden for Danmark, "333" er koden for stambogskontorets hestedatabase og "DW" angiver, at hesten er registreret som Dansk Varmblod fra fødslen. Livsnummeret efterfølges af hestens fødselsår samt 5 fortløbende numre.

Lovpligtigt ejerskifte

Senest 30 dage efter at en hest er handlet, skal den ejerskiftes ved indsendelse af originalt ejercertifikat eller, hvis ejercertifikat ikke er udstedt, hestepas. Relevante underskrifter fra sælger og køber skal forefindes ved anmodning om ejerskifte. Ejerskifte foretages via stambogskontoret på SEGES. Find formularen på www.hestekontoret.dk. Vær opmærksom på, at ejerskifte er lovpligtigt. Det har også betydning for heste tilmeldt Dansk Varmblods arrangementer, idet materiale, så som katalog og informationsbreve og bedømmelse, sendes til den person og mailadresse, som er registreret på stambogskontoret.

Hvornår kan hesten udstilles?

Dansk Varmblod har et bredt tilbud af forskellige arrangementer, hvor medlemmerne kan udstille:

Arrangementer for hopper	Alder	Forklaring
Føliskue	Typisk 3 uger-6 mdr.	Frivillig fremstilling. De bedste udtages til Eliteskuet. De unge hingstes nedarvningsevne bedømmes via Avlsledelsens besigtigelse af afkom, kaldet obligatorisk følbesigtigelse.
2 års bedømmelse	2 år	Frivillig fremstilling til et dyrskue eller arrangement i regionen. De bedste udtages til Eliteskuet.
Hoppekåring	3 år og ældre	Obligatorisk fremstilling, såfremt hoppen skal i avlen. Der kan vælges mellem flere forskellige fremstillingsmuligheder, se afsnittet "Kåring af hopper".
Hoppesamling	Ældre	Frivillig fremstilling i forbindelse med et dyrskue eller regionens følskuer. Avlshoppens gennemslagskraft bedømmes via besigtigelse af en afkomssamling

Arrangementer for hingste	Alder	Forklaring
Føliskue	Typisk 3 uger-6 mdr.	Frivillig fremstilling. De bedste udtages til Eliteskuet. De unge hingstes nedarvningsevne bedømmes via Avlsledelsens besigtigelse af afkom, kaldet obligatorisk følbesigtigelse
Forbesigtigelse	3 år (eller ældre)	Frivillig fremstilling, hvor de bedste udtages til hingstekåringen.
Hingstekåring	3 år og ældre	Kun for udtagne hingste eller hingste kåret i et udenlandsk forbund, godkendt af Dansk Varmblod.
Afprøvning	3 år og ældre	Som minimum er bestået 35 dages test obligatorisk for avlshingste.

Kåring af hopper

Hoppen skal være kåret i Dansk Varmblod, før et afkom kan registreres i forbundet. Kåringen skal ske senest inden føllet fravænnens. Kåringen kan foregå på flere forskellige måder og der kan vælges mellem eksteriørkåring (hvor hoppen vises løs, uden rideprøve), sadelkåring (eksteriørkåring og rideafprøvning i en samlet pakke), Éndommerkåring (max kåring i DS, med mindre hoppen har rideresultater) samt stationsafprøvning (en måneds ridning, afsluttende med eksteriørkåring og rideafprøvning). Se nærmere info på www.varmblod.dk og få et overblik over, f.eks. hvad hoppen skal igennem på kåringsdagen.

Stemning fra gangartsbanen ved sadelkåring

Kåringsgrader for hopper	Forklaring
E+	Udnævnt til Elitehoppe
R+	Bestået rideprøve
G+, S+, B+	Tildelt guld-, sølv-, eller bronzemedalje ved Eliteskuet (kun RDH-hopper nu til dags)
DH	Dansk Hovedstambog (helhedskarakter på 8-10)
DS	Dansk Stambog (helhedskarakter på 6-7,5)
DR	Dansk Register stambog (helhedskarakter på op til 5,5)
FOR (F1, F2, F3)	Bilag til hovedafsnittet. For hopper, hvor afstamningen ikke kan anerkendes fuldt ud.
Er der* foran kåringsgraden?	En * foran kåringsgraden angiver, at hoppen er bedømt ved 1-dommerkåring.

Kåring af hingste

Hingsten skal være kåret og tilmeldt Dansk Varmblods hingsteliste i ifolingsåret for at føllet kan registreres i forbundet. Hingstelisten udfærdiges hvert år pr. 1. april og kan ses på www.varmblod.dk.

Kåringsgrader for hingste	Forklaring
DVE DVH	Hingsten er kåret i Dansk Varmblod og udnævnt til Elitehingst Kåringsgrad for hingste, kåret efter 1993 (DVH 500 og opad)
DH	Kåringsgrad for hingste, kåret før 1993 (DH 101-499)

Ønsker man at bruge en hingst, der ikke står på hingstelisten, er der mulighed for at søge om godkendelse til en enkelt hoppe. Henvendelsen skal ske senest den 1. november i ifolingsåret. Dette gælder også for hingste kåret i Dansk Varmblod, men som ikke er tilmeldt hingstelisten. Nærmere information findes på www.varmblod.dk

Rådgivning om valg af hingst

Som medlem af Dansk Varmblod er der mulighed for gratis rådgivning med hensyn til valg af hingst. Der kan rettes henvendelse til medlemmerne af Avlsledelsen eller til Dansk Varmblods Avlskonsulent. Henvendelsen bør ske telefonisk, da det her er lettere at drøfte forskellige forslag frem for pr. mail. Husk at have hoppens registreringsnummer klar i forbindelse med henvendelsen:

Avlskonsulent Karina Christiansen

tlf. 87 47 54 07

Medlem af Avlsledelsen, Claus Hansen (e. kl. 18)

tlf. 20 26 80 26

Johnny Hansen (udelukkende springning)

tlf. 20 93 56 49

Hestedatabasen - et vigtigt redskab

Stambogskontoret ved SEGES varetager den danske hestedatabase, som findes på www.hestedata.dk. Der er gratis adgang for medlemmer af Dansk Varmblod.

I hestedatabasen findes alle tilgængelige, objektive oplysninger på heste registreret på stambogskontoret. Her finder man bla. afstamninger, bedækningstal, afkom, kåringsresultater, bedømmelser ved følskue, 2 års bedømmelser, dyrskue- og championatsresultater, ligesom danske konkurrenceresultater med jævnlige mellemrum overføres fra Dansk Rideforbund. Der er desuden link direkte til FEI-resultater på de heste, som starter internationalt. I hestedatabasen finder man også hestens indekstal, og der er mulighed for at beregne indavlsgraden og forædlingsprocenten (andelen af fuldblod og araberblod i afstamningen).

Hvad er indekstal og hvad skal de bruges til?

Indekstallene udtrykker hestens forventede avlsværdi. Når heste bedømmes til diverse arrangementer, er en del af det dommerne ser forårsaget af forskellige miljøpåvirkninger, så som rytterens evner samt fodring og management. Disse miljøpåvirkninger nedarves ikke næste generation.

Indekstallene er derfor et godt supplement til at opnå den ønskede avlsfremgang. De beregnes via et computerprogram på basis af hestens egne samt slægtninges bedømmelser, og der korrigeres samtidig for forskellige miljøpåvirkninger. Ydermere rangeres avlsdyrene. Det er derfor let at se hvilke heste, der kan bidrage med avlsfremgang og hvilke heste, der ikke kan.

Et indekstal på 100 angiver populationens gennemsnit. Er indekstallet under 100, er hestens avlsevner dårligere end gennemsnittet og den bør ikke benyttes i avlen. Et indekstal over 140 angiver, at hestens avlsevner er blandt populationens 2,5 % bedste. Sådanne heste er værdifulde for avlen.

Indekstallene på de enkelte heste kan ses i hestedatabasen. På www.varmblod.dk kan de rangerede lister over Dansk Varmblods bedste hopper og hingste ses. Her findes også flere artikler, der forklarer om brugen af indeks.

Er du i tvivl, så spørg!

Dansk Varmblods sekretariat vil hellere end gerne hjælpe dig med diverse spørgsmål. Der er åbent mandag – torsdag kl. 8.00-16.00 og fredag kl. 8.00-12.00.

RING BARE!!

Dansk Varmblod

Vilhelmsborg Allé 1, 8320 Mårslet

Telefon: 87 47 54 00 - e-mail: varmblod@varmblod.dk

Som medlem af Dansk Varmblod tilhører du én af de 7 regioner, som Dansk Varmblod har inddelt landet i. På www.varmblod.dk kan du se, hvilken region du tilhører samt finde informationer om den lokale bestyrelse. De vil også hellere end gerne hjælpe dig.

Regionerne arrangerer, typisk forår og efterår, diverse avler- og klargøringskurser samt medlemsmøder. Hold dig opdateret på www.varmblod.dk for at se om nogle af kurserne kunne være noget for dig. Du må også meget gerne tilmelde dig et kursus i en anden region.

Er du mellem 8 og 25 år?

Så er Ung i DV måske noget for dig?

